

Evropska komisija, Direktorat za životnu sredinu:

http://europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/useful_info/links/member_states/index_en.htm

Life Program:

<http://europa.eu.int/comm/environment/life/home.htm>

Natura 2000 Networking Programme

<http://www.natura.org>

Fornet d.o.o.

<http://www.fornetserbia.com>

NATURA 2000

ŠUMSKA STANIŠTA U VOJVODINI

Natura 2000 sa sobom donosi velike izazove, brojna pitanja, pretpostavke, dileme, ali isto tako i mogućnost da se blagovremeno preduzmu koraci u cilju zaštite i očuvanja značajnih prirodnih retkosti i vrsta...

EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

Natura 2000 je ekološka mreža Evropske Unije koja obuhvata područja važna za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova. Ova mreža je kreirana sa namerom očuvanja više od hiljadu retkih, ugroženih i endemičnih vrsta divljih životinja i biljaka, i oko 230 prirodnih i poluprirodnih staništa koja su na popisu u priložima dveju direktiva Evropske Unije (EU) o zaštiti prirode. Dosad je u ekološku mrežu Natura 2000 uključeno oko 30.000 područja i ona pokrivaju gotovo 20% teritorije EU.

Osnivanje i proširivanje mreže Natura 2000 je od velike važnosti u zaustavljanju procesa kontinuiranog nestajanja prirodnih vrsta i biotopa, odnosno osiromašenja prirodnih bogatstava.

OSNIVANJE MREŽE NATURA 2000

Proces približavanju EU donosi veliki broj obaveza, koje se u kontekstu zaštite prirode to se odnosi na uspostavljanje mreže Natura 2000. Svaka zemlja članica EU doprinosi stvaranju ekološke mreže Natura 2000 određivanjem područja na svojoj državnoj teritoriji.

Područja moraju biti odabrana na način da osiguravaju opstanak određenih vrsta i stanišnih tipova navedenih u dodacima direktiva. Prilikom izbora područja, osim naučnih, uzimaju se u obzir i gazdinski, društveni i kulturni zahtevi, kao i regionalne i lokalne karakteristike.

Ova mreža, koja čini osnovu zaštite prirode u EU, proizlazi iz: Direktive Saveta Evrope 79/409/EC o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EC on the conservation of Birds), i Direktive Saveta Evrope 92/43/EC o očuvanju prirodnih staništa divlje flore i faune (Council Directive 92/43/EC on the Conservation of Natural Habitats and of wild fauna and flora).

Novе članice EU su obavezne da (na dan pristupanja EU) predaju popis predloženih područja za ekološku mrežu Natura 2000 sa odgovarajućom bazom podataka o svakom pojedinačnom području. Svaka nova članica EU donosi svoje specifičnosti u ovaj prostor, pa se popisi Natura 2000 vrsta i stanišnih tipova povećavaju.

ŠUMARSTVO I NATURA 2000

Šumska staništa i šumske vrste su zastupljene u više od polovine Natura 2000 područja. Zbog svoje strukturalne složenosti, šume pružaju idealna staništa izrazito bogatom rasponu biljaka i životinja. Ovo znači da će u budućnosti više pažnje biti posvećeno integrisanim ciljevima zaštite u okviru gazdovanja šumama.

Mreža Natura 2000 nije „suprotstavljena“ ekonomskim aktivnostima u šumarskom sektoru.

Natura 2000 teži da dozvoli odgovarajući nivo ekonomskih aktivnosti ali i da unapredi status očuvanja pojedinih područja. U nekim slučajevima ove ekonomske aktivnosti se moraju ograničiti, ili naprotiv, intenzivnije gazdovanje može doprineti ispunjavanju potreba očuvanja.

! Natura 2000 nudi mogućnosti za ruralni razvoj i za preorijentisanje gazdovanja šumama, naročito kroz mogućnost kompenzacija za ograničenje vlasničkih prava. Uspostavljanje mreže Natura 2000 treba da uzme u obzir ekonomske, socijalne i kulturne zahteve, regionalne i lokalne karakteristike i uključivanje vlasnika šuma. Istovremeno se iskazuje šira potreba integracije pitanja biodiverziteta u nacionalne šumarske programe i inicijative, kao i uopšte u šumarsku praksu.

PROJEKAT IDENTIFIKACIJA ŠUMSKIH NATURA 2000 PODRUČJA U VOJVODINI

Cilj projekta je identifikacija, opis i mapiranje Natura 2000 šumskih staništa u Srbiji, na osnovu raspoloživih podataka šumarskog i srodnih sektora i Dodataka Direktive o staništima.

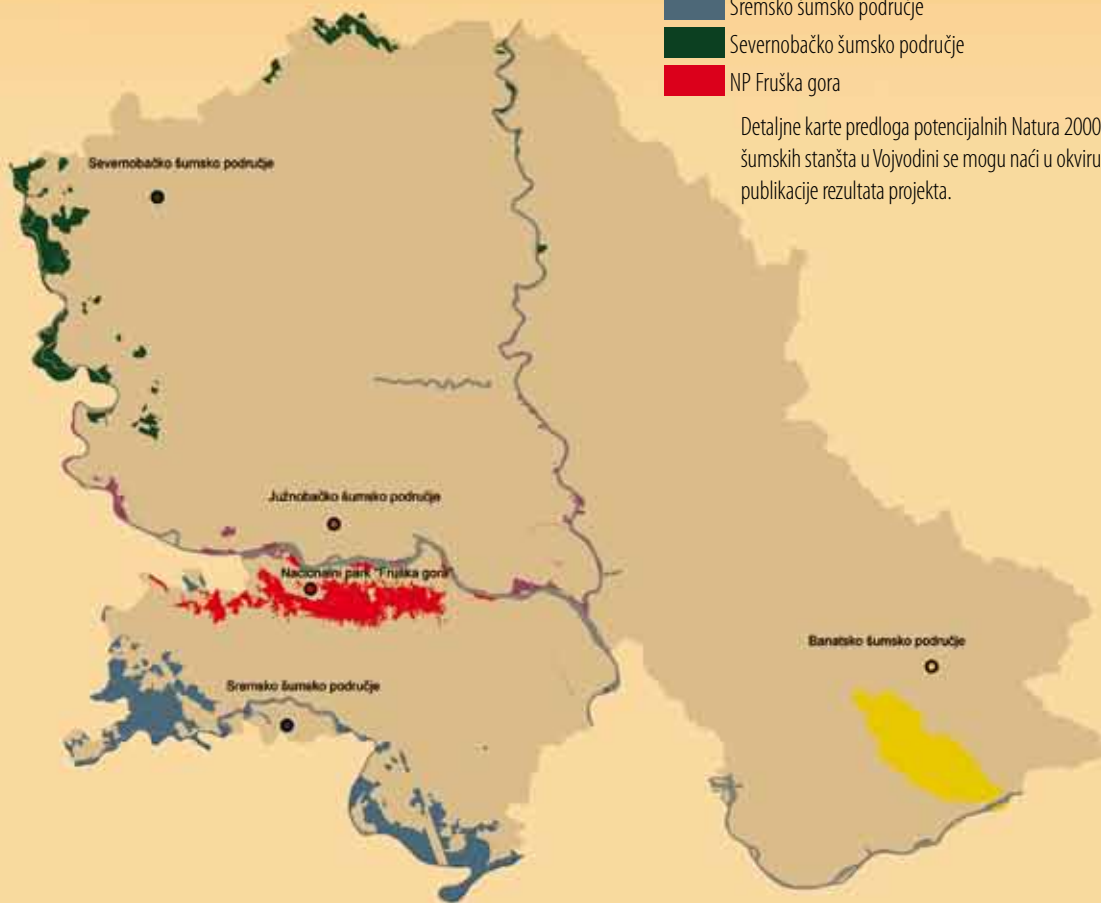
Obrada šumskih staništa u Srbiji je predstavljao veoma složen proces. Više činioca je uticalo na konačan rezultat. Izrađena je jedinstvena klasifikacija šumskih staništa u kojoj je učestvovalo više autora i čiji je osnovni kriterijum za izradu bila šumska zajednica. Nakon detaljnog razmatranja i upoređivanja kategorija iz nacionalne klasifikacije (koja je prethodno usklađivana sa postojećim šumarski klasifikacijama) i onih koje se koriste u Evropi (EUNIS, CORINE, PHYSIS, NATURA 2000) ustanovljeno je da se neke šume ne mogu podvesti pod postojeće Natura 2000 kategorije.

Natura 2000 šumska staništa u Vojvodini:

- 9160 Subatlanske i srednjeevropske hrastove ili hrastovo-grabove šume Carpinion betuli
- 9180 *Tilio-Acerion šume na padinama, siparima i klisurama
- 91D0 * Šumske formacije sa tresavama
- 91E0 * Aluvijalne šume jove sa Alnus glutinosa i jasenom Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 91F0 Poplavne mešovite šume Quercus robur, Ulmus laevis and Ulmus minor, Fraxinus excelsior ili Fraxinus angustifolia, duž velikih reka (Ulmion minoris)
- 91G0 * Panonske šume sa Quercus petraea i Carpinus betulus
- 91H0 * Panonske šume sa Quercus pubescens
- 91I0 * Euro-Sibirske stepске šume sa hrastovima (Quercus spp.)
- 91M0 Panonsko kitnjakovo-cerove šume
- 91N0 *Panonski kopneni šiblјaci peskovitih dina (Junipero-Populetum albae)
- 92A0 Galerije bele vrbe i bele topole
- 4 Stepe i žbunje umerene zone
- 91 Šume umerene zone
- 92 Mediteranske liščarske šume

! Ovaj projekat ce sa jedne strane dati doprinos ispunjavanju obaveza iz Direktive o staništima (1992) odnosno uključivanje staništa Srbije u evropsku mrežu, a takođe će stručnoj i naučnoj javnosti ukazati na važnost ovih staništa i potrebu njihovog očuvanja.

REZULTATI PROJEKTA

- Banatsko šumsko područje - Deliblatska peščara
- Južnobačko šumsko područje – deo područja
- Sremsko šumsko područje
- Severnobačko šumsko područje
- NP Fruška gora

Detaljne karte predloga potencijalnih Natura 2000 šumskih staništa u Vojvodini se mogu naći u okviru publikacije rezultata projekta.

Šumsko područje	Natura 2000 kod	Površina (ha)
Sremsko	91F0,9160,91E0 *,92,9110 *,92A0,9180 *	10117.75
Severnobačko	91E0 *,92A0,91F0,9110 *,9160,92	1900.24
Južnobačko	91E0 *,9160,92A0,91F0	803.03
Banatsko	4,91E0 *,92A0,9180 *,91M0,91F0,91L0,9110 *,91G0 *,91,91H0 *,92,91N0 *,9160	6458.77
NP "Fruška gora"	9180 *,91,9110 *,91G0*,91H0*,91L0,9160,91E0*,91M0,92,91F0,91N0 *	7245.51

! Date površine se odnose samo na područja za koja su definisani odgovarajući NATURA 2000 kodovi.

